Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Joachim Langens Verbesserte und Erleichterte Lateinische Grammatica mit einem Paradigmatischen und Dialogischen Tirocinio

Lange, Joachim

Halle, 1755

VD18 12464023

Decvria Qvarta De Re Scholastica Pomeridiana.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18565

Visual Library

DECVRIA QVARTA DE RE SCHOLASTICA POMERIDIANA.

ANDREAS et CHRISTOPHORVS.

I. De ſcriptione.

A. Eamus in ſcholam, Chriſtophore. C. Nondum eſt tempus diſcendi. A. Ergo nec ludendi: veni, pædagogus vocat. C. En adſum, iturus tecum et ſcripturus: ſed tuo calamo. A. Habeo tantum vnicum. C. O me obliuioſum: qui non ſolum pennam, ſed etiam chartam oblitus ſum! A. Bono eſto animo: chartam tibi commodabo; nec deerit, qui commodet calamum. C. Agnoſco amorem tuum, Andrea, grato animo. A. Sed caue, ne poſthac quidquam rerum tuarum obliuiſcaris. C. Cauebo.

II. Aliud eiusdem argumenti.

C. Ioannes dedit mihi pennam mutuam, ſed quæ reſpergit chartam atramento. A. Porrige mihi illam: mutabo eius cuſpidem aut crenam ſcalpello, niſi huius acies fuerit obtuſa. C. Apta nunc esſet ſcribendo, niſi cuſpidem haberet nimis tenuem. A. Porrige eam iterum, mox fiet crasſior. C. Hem! hem! facta eſt duriuſcula et nimis crasſa. A. Augebo crenam, et cuſpidem acuam ad minutas litteras.

III. Aliud eiusdem argumenti.

A. Vbi emiſti chartam tuam, Chriſtophore: chartam nul-

lius

lius pretii? C. Tua non eſt melior. A. Eſt ſane: non enim perfluit, ſicut tua; quæ fere omnes litteras transmittit, inſtar emporeticæ ſeu bibulæ. C. Sic impoſuit mihi Sempronius mercator. A. Aut potius chartarius ſeu chartarum confector mercatori. C. Certe pœnitet me emtionis meæ: qui non vnam atque alteram plagulam, ſed integrum emi ſcapum ſeu codicem viginti quatuor plagulas continentem.

IV. Aliud eiusdem materiæ.

A. Vbi eſt regula tua, Chriſtophore? C. Non amplius ſcribo ad regulam. A. Ergo eam mihi da mutuam. C. Dabo, ſi mihi dederis parum atramenti. I. Ipſe habes atramentum. C. Habeo quidem: ſed eſt decolor, immo nimis ſpisſum. A. Si ſpisſum eſt: illud aqua dilue, dilutum penna miſce. C. Factum eſt. A. Nunc litteras pingit munde ac eleganter. C. Malo vti atramento ſcriptorio ſeu litterario, quam ſutorio. A. Caue, ne ſubuertas thecam arenariam aut atramentarium, nec amittas thecam calamariam.

V. De recitatione lectionis.

C. Recita lectionem tuam, Andrea. A. Nondum eam teneo. C. Ergo eam diſce: quid ceſſas? mox enim recitanda erit, & quidem memoriter. A. Memoria mea admodum debilis eſt, et recuſat lecta retinere. C. Erras: nam culpa non eſt in memoria; ſed in animo tuo, qui piger eſt. A. Tu vero, Chriſtophore, quomodo comprehendis ea memoriter, quæ legis? C. Subinde me excito ad diſcendi ardorem: et ſine vlla defatigatione aut tædio lego, quæ mihi demandata ſunt: totiesque attente relego, donec penſum meum ſine hæſitatione recitare posſim.

VI. De repetitione.

A. Repetitio *eſt mater ſtudiorum.* C. Quis ita dixit?

A. Pater meus. C. Num etiam pater te docet domi? A. Vtique: præcipue me excitat ad repetitionem eorum, quæ in ſchola audiui, legi et didici. C. Siccine tibi commendat repetitionem iſta ſententia, quam proferebas? A. Omnino ita eſt. C. Iam intelligo mentem tuam. A. Niſi ego domi repetiuisſem ea, quæ heri didici: iam me præceptor deprehenderet imparatum, ſicut te. C. Metuo ſane, ne vapulem.

VII. De diſciplina.

C. Vapulaui, Andrea: vtinam nulla esſet diſciplina! A. Iure caſtigatus es: nam qui non curat *verba*, *verbera* accipit non immerito. Certe ſine *diſciplina* nemo recte diſcit: vnde nomen forſan habet a *diſcendo*. C. Bene mones: diſcam et bene me geram; ne cogar manum aut nates (ſit venia verbo) ferulæ ſubiicere, aut aſini (qui pigrorum ſocius eſt) ſimulacrum ſuſtinere ſeu portare. A. Prudenter ages.

VIII. De ſilentio.

A. Heus, Chriſtophore! rem tibi narrabo lepidam. C. Mitte me, garrule: præceptor nobis impoſuit ſilentium. A. Non ignoro: nec clamabimus, neque clara voce loquemur, ſed admodum ſubmisſe. C. Nec ſubmisſe garriendum eſt. A. Quis audiet? nemo. C. Erras: Deus audit, qui vbique præſens eſt. A. Silebimus.

IX. De præceptoris abſentia.

A. Præceptor euocatus eſt: ludamus, condiſcipuli! C. Tace, ludio: ſin minus, ludetur in tergo tuo. A. Ecce delatorem! ſiccine omnia deferenda ſunt ad præceptorem? C. Omnino: is enim veſtri obſeruationem mihi iniunxit. A. Tibine? quid te curamus? C. Ergo vos virga curabit, mentemque veſtram male ſanam ſanabit. Quid? quod ſtatim aderit præceptor: interea vero Deum habes præſentiſſimum.

X. De

Landesbibliothek Oldenburg

X. De testimonio diligentiæ.

A. Heri non accepi merendam. C. Quæ erat caussa? A. Negatum diligentiæ testimonium. C. Cur illud tibi negauerat præceptor? A. Quia in studiis haud fueram diligens. C. Defectus diligentiæ iusta est caussa merendæ negandæ. A. Id expertus sum damno meo. C. Sic quæ nocent, docent: et qui nihil meretur, nullam accipit merendam.

DECVRIA QVINTA DE REBVS SACRIS.

IACOBVS et MARTINVS.

I. De scriptura sacra.

I. Quis est nouus iste liber, in quo tam attente legis, Martine? M. Est scriptura sacra, siue sacer codex. I. Hunc librum nec noui, nec habeo. M. Cares sane egregio thesauro. I. Itane hic liber thesaurus est? M. Est certe, et quidem thesaurus quouis auro præstantior. I. Cur eum habes loco thesauri? M. Quia continet verbum ac voluntatem Dei de nostra salute, inprimis æterna: vnde eam vocare soleo epistolam. I. Qualem? M. Missam ad humanum genus. I. Si tantum est huius pretium: rogabo patrem meum, vt mihi eumdem donet.

II. De creatione.

I. Quid legis, Martine? M. Historiam creationis. I. Quis est creator? M. Deus omnipotens. I. Quid creauit? M. Mundum vniuersum. I. Quomodo? M. Ex nihilo, per infinitam suam potentiam. I. Quando? M. In prin-